Article history:
Received
Revised
Accepted
Published

Quarterly Research Journal of Islamic History

Volume 15, Issue 59, pp 1-4

ISSN: 2251-9726

Social Justice, Human Dignity, and Peaceful Coexistence: The Central Axis of the Prophet's Mission

Seyed Ahmadreza. Khezri[1*]

[1] Professor, Department of History and Civilization of Islamic Nations, University of Tehran, Tehran, Iran

*** Corresponding author email address**: akhezri@ut.ac.ir

A r t i c l e I n f o

Article type:
Editorial

How to cite this article:
Khezri, S. A. (٢٠٢٥). Social Justice, Human Dignity, and Peaceful Coexistence: The Central Axis of the Prophet's Mission. *Quarterly Research Journal of Islamic History, 15*(٥٩), ١-٤.

© ٢٠٢٥ the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial ٤,٠ International (CC BY-NC ٤,٠) License.

[Downloaded from journal.isihistory.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.61882/islamhistory.1.59.1]

The mission of the Prophet Muhammad (PBUH) may be regarded as one of the most significant turning points in the history of human civilization—an event that not only brought about a profound spiritual and religious transformation but also opened new horizons in the understanding of human dignity, social justice, responsibility, and peaceful coexistence. From this perspective, revisiting the Prophet's teachings is not merely a return to a historical past; rather, it is an effort to explore the capacities of Islamic thought in addressing the challenges and needs of the contemporary world.

Today, concepts such as the inherent dignity of human beings, equality before the law, judicial justice, protection of vulnerable groups, fundamental freedoms, accountability of those in power, and respect for the rights of non-combatants are among the most important components of contemporary legal and ethical discourse. Although these concepts have been articulated within modern theoretical and legal frameworks, an examination of the life and tradition of the Prophet of Islam (PBUH) reveals that many of these values possess deep roots in the Prophetic teachings, and their foundations can be traced in both his words and actions.

By emphasizing the sanctity of human life, property, and honor, the Messenger of God (PBUH) established the principle of human dignity. By rejecting ethnic and racial superiority, he reaffirmed the equality of all people. Through his commitment to the rule of law and personal accountability, he presented a model of ethical governance. Furthermore, by insisting upon justice in judgment and adjudication, he strengthened the foundations of fair and impartial legal process. His concern for the protection of women, children, orphans, and the disadvantaged; his prohibition of harm to non-combatants during conflicts; and his preference for peace over violence all demonstrate the extensive potential of the Prophetic tradition to engage with the humanitarian concerns of the modern age.

Understanding this valuable legacy, however, requires sensitivity to the conditions of time and place and avoidance of static and ahistorical interpretations. The Prophetic teachings can serve as a source of inspiration in both thought and social practice only when they are reexamined in light of the needs of contemporary humanity and through an ijtihād-based and civilizational approach. Consequently, exploring the relationship between the Prophetic mission and the legal and ethical imperatives of today's world is not merely a historical inquiry but an intellectual necessity for rethinking the capacities of Islamic civilization in addressing contemporary issues.

Accordingly, this issue of the journal has been prepared on the occasion of the ۱,۵۰۰th anniversary of the birth of the Prophet of Light and Mercy. It seeks to provide an opportunity for renewed reflection on the various dimensions of his personality and mission, as well as a deeper appreciation of the enduring capacities of his teachings in the pursuit of a more just, humane, and ethical society.

Seyyed Ahmad Reza Khazri

Editor-in-Chief

[Downloaded from journal.isihistory.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.61882/islamhistory.1.59.1]

تاریخچه مقاله

دریافت شده در تاریخ

اصلاح شده در تاریخ

پذیرفته شده در تاریخ

منتشر شده در تاریخ

پژوهش‌نامه تاریخ اسلام

دوره ۱۵، شماره ۵۹، صفحه ۴-۱

شاپا الکترونیکی: ۹۷۲۶-۲۲۵۱

عدالت اجتماعی، کرامت انسانی و همزیستی مسالمت آمیز، محور اصلی رسالت پیامبر(ص)

سیداحمدرضا خضری [1*]

۱. استاد گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

[*]ایمیل نویسنده مسئول: akhezri@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله

نوع مقاله

سخن سردبیر

نحوه استناد به این مقاله:

خضری، سیداحمدرضا. (۱۴۰۴). عدالت اجتماعی، کرامت انسانی و همزیستی مسالمت آمیز، محور اصلی رسالت پیامبر(ص). *پژوهش‌نامه تاریخ اسلام*، *۱۵* (۵۹)، ۴-۱.

© ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC ٤,٠) صورت گرفته است.

[Downloaded from journal.isihistory.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.61882/islamhistory.1.59.1]

رسالت پیامبر اکرم(ص) را می‌توان یکی از مهم‌ترین نقاط عطف تاریخ تمدن انسانی دانست؛ رخدادی که نه‌تنها تحولی معنوی و دینی در جهان پدید آورد، بلکه افق‌های تازه‌ای در فهم کرامت انسان، عدالت اجتماعی، مسئولیت‌پذیری و همزیستی مسالمت‌آمیز گشود. از این منظر، بازخوانی آموزه‌های نبوی صرفاً رجوع به گذشته‌ای تاریخی نیست، بلکه تلاشی برای فهم ظرفیت‌های اندیشه اسلامی در مواجهه با مسائل و نیازهای جهان معاصر است.

امروزه مفاهیمی چون کرامت ذاتی انسان، برابری در برابر قانون، عدالت قضایی، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر، آزادی‌های بنیادین، مسئولیت‌پذیری صاحبان قدرت و رعایت حقوق غیرنظامیان، از مهم‌ترین مؤلفه‌های گفتمان حقوقی و اخلاقی جهان به‌شمار می‌روند. هرچند این مفاهیم در چارچوب‌های نظری و حقوقی جدید صورت‌بندی شده‌اند، بررسی سیره و سنت پیامبر اسلام(ص) نشان می‌دهد که بسیاری از این ارزش‌ها دارای پیشینه‌ای عمیق در آموزه‌های نبوی‌اند و می‌توان ریشه‌های آنها را در گفتار و رفتار آن‌حضرت جست‌وجو کرد.

رسول خدا(ص) با تأکید بر حرمت جان، مال و حیثیت انسان، اصل کرامت انسانی را بنیان نهاد؛ با نفی برتری‌های قومی و نژادی، برابری انسان‌ها را یادآور شد؛ با پایبندی به قانون و مسئولیت‌پذیری، الگویی از حکمرانی اخلاقی ارائه کرد؛ و با اهتمام به عدالت در داوری و قضاوت، بنیان‌های دادرسی منصفانه را استحکام بخشید. همچنین تأکید ایشان بر حمایت از زنان، کودکان، یتیمان و محرومان، منع آسیب‌رساندن به غیرنظامیان در منازعات، و ترجیح صلح بر خشونت، نشان‌دهنده ظرفیت‌های گسترده سنت نبوی برای گفت‌وگو با دغدغه‌های انسانی امروز است.

البته فهم این میراث ارزشمند نیازمند توجه به اقتضائات زمان و مکان و پرهیز از قرائت‌های ایستا و غیرتاریخی است. آموزه‌های نبوی زمانی می‌توانند در عرصه اندیشه و عمل اجتماعی الهام‌بخش باشند که در پرتو نیازهای انسان معاصر و با رویکردی اجتهادی و تمدنی مورد بازخوانی قرار گیرند. از این‌رو، بررسی نسبت میان بعثت نبوی و الزامات حقوقی و اخلاقی جهان امروز، نه صرفاً یک بحث تاریخی، بلکه ضرورتی فکری برای بازاندیشی در ظرفیت‌های تمدن اسلامی در مواجهه با مسائل معاصر است.

از این‌رو این شماره از نشریه، به مناسبت هزار و پانصدمین سال زادروز پیامبر نور و رحمت، با همین رویکرد فراهم آمده است و در پی آنست که زمینه‌ای برای تأمل دوباره در ابعاد مختلف شخصیت و رسالت آن‌حضرت و بازشناسی ظرفیت‌های ماندگار آموزه‌های ایشان در مسیر تحقق جامعه‌ای عادلانه‌تر، انسانی‌تر و اخلاقی‌تر فراهم آورد.

سیداحمدرضا خضری

سردبیر

[Downloaded from journal.isihistory.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.61882/islamhistory.1.59.1]